

KM INDY 2020 #อิสระทางการเรียนรู้
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคเหนือตอนล่าง
ภูมิปัญญาเสนอผลงานการจัดการความรู้ (Knowledge Management)

ความเป็นมา

“การแยกเชื้อโดยไข่ไก่ฟัก” (Egg inoculation) เป็นวิธีทดสอบโรคที่สำคัญของห้องปฏิบัติการไวรัสวิทยา โดยศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคเหนือตอนล่าง ได้รับการสนับสนุน “ไข่ไก่ฟัก” จากศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ โดยการเดินทางแต่ละครั้งนั้นมีระยะทางไป-กลับทั้งสิ้น 670 กิโลเมตร เนื่องด้วยระยะทางดังกล่าวค่อนข้างไกล ศูนย์ฯ จึงดำเนินการรับไข่ไก่ฟัก 2 สัปดาห์/ครั้ง

ดังนั้นเพื่อให้มีไข่ไก่ฟักเพียงพอสำหรับการทดสอบโรคตลอดระยะเวลาดังกล่าว ห้องปฏิบัติการไวรัสวิทยาจึงมีระบบการจัดการไข่ไก่ฟักที่สะดวกต่อการปฏิบัติงาน กล่าวคือ ผู้ปฏิบัติการทดสอบจะแบ่งไข่ไก่เข้าตู้ฟักไข่ตามอายุของไข่ไก่ที่ได้รับมาคือ ไข่ไก่ที่อายุ 0 วัน 3 วัน และ 7 วัน จากนั้นทำการฟักไข่ไก่ให้ได้ตามอายุที่เหมาะสมต่อการทดสอบโรคคืออายุ 9-11 วัน ซึ่งการฟักไข่ไก่ที่มีจำนวนหลายช่วงอายุในเวลาที่แตกต่างกันนั้น โดยปกติผู้ปฏิบัติการทดสอบใช้วิธีการนับอายุไข่ไก่ฟักด้วยมือและเขียนระบุวันที่ครบอายุที่เหมาะสมติดไว้ที่บริเวณด้านหน้าของตู้ฟักไข่ ซึ่งต้องใช้ความระมัดระวังอย่างมาก เพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาดขึ้นจากการนับวันคลาดเคลื่อน ผู้ปฏิบัติการทดสอบจึงร่วมกันระดมความคิด สร้างสรรค์ผลงานที่ชื่อว่า “Egg Alert”

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการนับอายุไข่ไก่ฟักที่รวดเร็วและแม่นยำ
2. ลดความเสี่ยงจากความผิดพลาดของบุคคล

วิธีการดำเนินงาน

1. ผู้ปฏิบัติการทดสอบร่วมกันระดมความคิดเห็นและวางแผน
2. ออกแบบรูปแบบการนับอายุไข่ไก่ฟักและวันที่รับไข่ไก่ฟักให้มีความสัมพันธ์กัน
3. ทดลองประดิษฐ์อุปกรณ์จากวัสดุเหลือใช้ในห้องปฏิบัติการ
4. ทดลองนำชิ้นงานต้นแบบให้ผู้ปฏิบัติงานใช้งานจริงควบคู่กับวิธีการเขียนวันที่หน้าตู้ฟักไข่

ร่วมกันระดมความคิดเห็นและวางแผนการดำเนินงาน

วิธีการใช้งาน “Egg Alert”

1. เลือกใช้ปฏิทินวงกลมตามเดือนที่เหมาะสม จากนั้นเลือกใช้ช่องสีเหลี่ยมสีเหลืองตามอายุไข่ไก่ที่นำเข้าฟัก (0 วัน 3 วัน หรือ 7 วัน) แล้วหมุนช่องไปให้ตรงกับวันที่ที่นำไข่ไก่เข้าตู้ฟัก
2. ในช่องสีเหลี่ยมสีเขียวแสดงวันที่ที่เหมาะสมในการนำไข่ไก่ฟักไปใช้ในการทดสอบโรค คืออายุ 9 วัน 10 วัน และ 11 วัน และในช่องสีเหลี่ยมสีแดงแสดงวันที่ที่ไม่เหมาะสมในการนำไข่ไก่ฟักไปใช้ในการทดสอบโรค คืออายุ 12 วัน

การประเมินผล : สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

ผลลัพธ์

1. ได้เครื่องมือช่วยนับอายุไข่ที่สะดวก แม่นยำ และใช้งานง่าย
2. ลดความผิดพลาดในการนับอายุไข่ไก่ฟัก
3. เป็นเครื่องมือทำได้จากวัสดุเหลือใช้ งบประมาณต่ำ และช่วยลดขยะที่เป็นปัญหาของสิ่งแวดล้อม

ภายใต้แนวคิด “สร้างสรรค์ เรียบง่าย ใช้ได้จริง”

ผู้จัดทำ: นางสาวพรทิพย์ วิสุทธิคุณาธาร นางสาวสุวรรณี ตันรัตนวงศ์ นายจิรพงษ์ จุลพันธ์
นางสาวสงกรานต์ วงศ์เถื่อน นางสาวพนาสวรรค์ จีระมาต นายกันตพงษ์ ศรีแสง
นางสาวชาลิสา จำปาทอง นางสาวจิตาภา แก้วการไถ นางสาวรุ่งนภา พันธุ์ดี นายธัญชิต โคกทอง
ที่ปรึกษา: นายนฤพล พร้อมขุนทด ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคเหนือตอนล่าง